

Bron ND

‘Dat we in dezelfde Gereformeerde Gemeente zijn opgegroeid maakt onze vriendschap anders’

‘Onze vriendschap wordt niet gekenmerkt door gezelligheid’, zegt Mariët Baaij (53) tegen Larinda Bok (61). ‘Tijdens een avondje samen netflixen zou ik me hopeloos verloren voelen.’ De twee groeiden op binnen de Gereformeerde Gemeente. ‘We helpen elkaar oude denkpatronen te doorbreken.’



De bril van Larinda Bok (61) is groen en vierkant, die van Mariët Baaij (53) rood-zwart en rond. Door die verschillende monturen heen is hun blik op het bestaan vergelijkbaar. ‘Stilstaan is er niet bij. Onze vriendschap zou nooit kunnen bestaan als een van ons geen stappen zou zetten’, stelt Mariët. ‘Veel mensen leven gewoon hun leven’, reageert Larinda. ‘Maar wij zijn altijd gericht op groei, en op het pakken van leiderschap over je eigen leven. Daarin *challengen* we elkaar.’

Wat ook bijdraagt aan de herkenning over en weer, is dat ze dat leven op dezelfde plek begonnen. Ze groeiden op in het Noord-Hollandse dorp Lisserbroek, gingen naar dezelfde lagere school en bezochten met hun gezin allebei de Gereformeerde Gemeente. Mariët was bevriend met een zusje van Larinda. ‘Ik kan me niet herinneren dat we elkaar spraken. Daarvoor was het leeftijdsverschil destijds te groot: ik was 16, zij 8’, legt Larinda uit. ‘Maar we

kenden elkaar zéker', vult Mariët aan. 'Als kinderen uit de Gereformeerde Gemeente leefden we in een bubbel, een parallelle wereld. Ik geloof dat ik tot de middelbare school nog nooit had gespeeld of zelfs maar gesproken met iemand buiten de kerk, op een enkele uitzondering na. Het hele leven speelde zich af binnen de GerGem. We wisten precies wie in welke kerkbank zat op zondag. Op maandag was er catechisatie, dinsdag meisjesclub, woensdag veelal weer kerk, donderdag zangavond en vrijdag jongerenvereniging. En natuurlijk gingen we allemaal naar dezelfde school.'

Toen Larinda op haar 21e trouwde en verhuisde, verloren de Lisserbroekers elkaar decennialang uit het oog. Tot een nieuwe ontmoeting in 2017, op een netwerkbijeenkomst voor ondernemers. Daar bleek dat er, naast levensvisie en jeugd, nog een gedeelde factor is: beiden zijn tegenwoordig zakenvrouw. Mariët Baaij heeft als jurist vreemdelingenrecht een eigen praktijk, Larinda Bok een coachingsbureau voor hoogbegaafde volwassenen. 'Ik zag gelijk: dat is er één van Baaij!'

'We willen mensen leren dat ze mogen zijnwie zij zijn.'

'Al tijdens de eerste kop koffie gingen we de diepte in', herinnert Mariët zich. Larinda knikt: 'Er was onmiddellijk een klik. Vanuit een bepaalde vertrouwdheid. Wij begrijpen elkaar. Dat we dezelfde achtergrond hebben, maakt de relatie met Mariët anders dan die met andere vriendinnen of collega's.'

Ze hadden veel bij te praten. In de tussenliggende 35 jaar was in hun leven van alles veranderd. Larinda sloot zich in haar nieuwe woonplek met haar man aan bij de Protestantse Kerk in Nederland en kreeg drie kinderen. Een arbeidsconflict maakte een eind aan haar werk binnen de reformatorische zorgwereld. 'Het bracht me op het randje van een burn-out.' Daarmee begon de zoektocht naar een nieuwe carrière-invulling.

Mariët wilde niets meer met gelovigen te maken hebben, werd verliefd op een vrouw en ging met haar samenwonen. Ze vond God uiteindelijk weer, een jaar voor de ontmoeting met Larinda. 'Ik was in een buurthuis met vriendinnen toen er een gebed werd uitgesproken dat me volledig van mijn sokken blies. De Heilige Geest overrompelde me; er viel niet tegen te vechten.'

'Die hele geschiedenis was nieuw voor mij toen ik haar weer ontmoette', zegt Larinda.

niet om mijn geaardheid

'Ik verliet de Gereformeerde Gemeente niet om mijn geaardheid', vertelt Mariët. 'Ik ben weggegaan omdat ik het gevoel had dat ik er letterlijk dood zou gaan. Ik ben een vrijbouter, ik hou van een groot speelveld – je moet mij niet in

een hokje stoppen. Binnen die gemeenschap kon ik nooit zijn wie ik was. De verwachting was dat ik zou trouwen, kinderen kreeg en achter het aanrecht mijn plek innam.' Nuancerend: 'We hebben het wel over veertig jaar geleden hè? Ik denk dat mijn familie het niet leuk vindt om dit te horen, en ik wil niet tegen ze aan schoppen, maar het is voor mij werkelijkheid. Ik voelde me zo verstikt, dat ik waarschijnlijk een einde aan mijn leven zou hebben gemaakt als ik was gebleven.'



Nadat Mariët op kamers was gegaan, vertelde ze haar ouders dat ze niet meer naar de kerk ging. 'We zijn een tijdje niet *on speaking terms* geweest. Er werden ouderlingen op me af gestuurd. Ik kreeg te horen dat ik naar de hel zou gaan.' De breuk met de kerk van haar jeugd had veel impact. 'Het voelt alsof ik twee levens heb: een ervoor, en een daarna. Ik verloor mijn basis: mijn dorp, mijn familie, mijn weekinvulling. Ik moest alles opnieuw vormgeven, en bovenal leren leven in een wereld die ik niet kende.'

Larinda verliet de gemeenschap op een minder radicale manier. In haar nieuwe woonplaats Bleiswijk was geen Gereformeerde Gemeente, maar wel een PKN-gemeente. 'We dachten: waarom zouden we voorbij die kerk naar een andere rijden, als we hier ook geloofsvoeding voor de nieuwe week krijgen? Er ging een wereld voor mij open. Voor die tijd heb ik weinig durven en hoeven nadenken over keuzes. Op mijn 22e kregen we een zoontje. Toen ik bij de huisarts aangaf dat we hem niet zouden laten inenten, vroeg hij naar de reden. 'Dat hoort niet', kon ik alleen maar antwoorden. We verdiepten ons in de Bijbel en Calvijn, spraken met onze ouders en een ouderling die vanwege een longaandoening niet zou overleven zonder vaccinaties.' Het echtpaar kwam tot de conclusie dat ze de middelen die God geeft, mogen gebruiken. 'Tot dat moment had ik er nooit zelf over nagedacht. Onnozel, maar zo ben ik opgegroeid.'

Mariët: 'Het is lastig uit die strakke kaders los te komen. Niet zomaar lastig, maar echt heel moeilijk. De wereld werd afgeschilderd als groot en boos; daar hoorde je niet. Toen ik de eerste keer naar de bioscoop ging – *Dirty Dancing* draaide, dacht ik: als ik nu doodga, heb ik een probleem. Nog jarenlang zocht ik in een bioscoopzaal eerst met mijn ogen naar de nooduitgang. Ik dacht steeds: ik hoor hier niet. Dan moest ik mezelf weer tot de orde roepen.'

Een 'GerGem-aanval' noemen de vriendinnen zo'n moment waarop oude denkpatronen bovenkomen.

Mariët: 'Als we dat bij de ander zien gebeuren, schoppen we elkaar weer van dat spoortje af.'

Larinda lacht: 'We helpen elkaar onze oude natuur te doden.' Dan wordt ze weer serieus. 'Mijn vader vroeg vaak: 'Kan Jezus met je mee?' Dat is natuurlijk een mooie vraag, maar als het antwoord altijd ontkennend is, ontbreekt het aan geloofsvolwassenheid. Ik geloof dat we van God de verantwoordelijkheid en wijsheid krijgen om met twee benen in de wereld te staan.'

Mariët: 'Wij hoeven er niet over te oordelen hoe anderen omgaan met hun van God gekregen keuzevrijheid. Oordeelloos kijken, daar denken we samen veel over na.'

Larinda: 'Je bent goed gemaakt, je mag er zijn. Dat is mijn drive. We ervaren allebei een missie om mensen te helpen die zichzelf niet kunnen of mogen zijn. Bij mij gaat het om hoogbegaafde volwassenen die in de knoop zitten en aan zichzelf twijfelen, voor Mariët om christelijke lhbtq'ers. Er zijn veel overeenkomsten tussen die twee groepen. Zowel hoogbegaafdheid als homoseksualiteit is maar een klein onderdeel van je zijn. Er zijn zo veel andere dingen die je als mens waardevol maken. Maar het is wel een heel wezenlijk deel van wat je identiteit bepaalt.'

Mariët: 'Homoseksuelen en hoogbegaafden krijgen vaak te horen: we snappen je niet, je voldoet niet aan het plaatje. Daar willen wij verandering in brengen. We willen mensen leren dat ze mogen zijn wie zij zijn. Als je de stemmen van mensen laat verstommen, kun je Gods stem beter verstaan. Dat willen wij beiden aan de mensen in onze doelgroep meegeven: omarm jezelf, leer leven vanuit je talenten.'

Larinda: 'Het is ons ook ingeprent: doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg.'

Mariët: 'Niet je kop boven het maaiveld uitsteken. Terwijl je je talenten zou moeten gebruiken in plaats van begraven. Een licht zijn op een berg. Stilstaand water gaat stinken. Abraham, Mozes, David: ze kregen allemaal een keuze ... Het is aan jezelf wat je ermee doet.'

Larinda: 'Jezus had ook een keuze hè? Hij ging aan het kruis.'

Mariët: 'Als je bedenkt wat dat betekend heeft. Ik krijg er kippenvel van op mijn armen.'

mooi geloofsleven

De diepgang die de vrouwen proefden tijdens hun eerste gezamenlijke kop koffie bleef. Mariët en Larinda zijn niet het type vriendinnen dat samen ontspanning zoekt door met een bak popcorn naar een romantische komedie te kijken. Ze lachen om het scenario. 'Ik zou me hopeloos verloren voelen!', zegt Mariët. 'Zonde van onze tijd', beaamt Larinda. 'Dan lees ik liever een goed boek.'

Vanwege de pandemie ontmoeten ze elkaar momenteel vooral online, via Zoom en WhatsApp. Ze volgen webinars over christelijk ondernemerschap en delen inspirerende bijbelgedeelten.

Het gesprek valt voor het eerst even stil als ze elkaar in vijf woorden moeten omschrijven.

Larinda trapt af: 'Ik vind je oprecht, integer, mooi mens, betrokken. Een kind van God.'

Mariët: 'Jij bent puur, gedreven, oprecht. Altijd op zoek naar meer.'

Larinda knikt: 'Ja. Er is zo veel te halen uit mensenlevens.'

Mariët: 'En je hebt een heel mooi geloofsleven. Ik denk dat God ons op elkaars pad heeft gebracht, om elkaar verder te brengen. Ik heb soms het idee alsof Hij een beetje haast heeft als het gaat om onze missies. Dat Hij zegt: 'Er is geen tijd te verliezen. Jullie hebben veerkracht genoeg, jullie kunnen allebei zwemmen – Ik gooi je in het diepe.'

Larinda: 'En als het even niet lukt, mogen we een boei of haak voor elkaar zijn.'

Mariët: 'Larinda roept soms dingen die bij mij irritatie oproepen. Dan zoek ik bijvoorbeeld bevestiging en dan zegt zij: 'Dat hoef je toch niet aan mij te vragen?' Het kost weleens een dag of twee aan zelfreflectie voor ik ontdek dat ze gelijk heeft. Als het schuurt, weet ik: hier moet ik wat mee. Ze daagt me altijd uit net even verder te denken.'

Larinda: 'We hebben afgesproken dat we mogen inspreken in elkaars leven. Mariët leert mij praktischer geloven.'

honderd euro

Mariët: 'Ik kan niet uitleggen hoe verrijkend het is na dertig jaar weer met God te leven. En dat doe ik inderdaad op een heel concrete manier. Op een dag kreeg ik de ingeving dat ik honderd euro moest pinnen. Ik vroeg nog, aarzelend: 'Hónderd euro, Heer?''

Larinda fluistert tussendoor: 'Ja, dit is een mooi verhaal.'

Mariët: 'Ik werd naar een punt in Amersfoort geleid waar ik op een bankje moest gaan zitten, en kreeg het gevoel dat ik het geld moest geven aan iemand met grijs haar en een zwart pak. Een vriendin die me vergezelde, zei plots: 'Daar komt hij!' Een vader en zoon liepen in grote vaart naar ons toe en namen ook plaats op het bankje. Het waren moslims. Ze zagen er verwachtingsvol uit. 'Vraag die jongen of je de achterkant van zijn telefoon mag zien', werd me ingefluisterd. Met schroom vroeg ik het hem. En wat zag ik? Het visitekaartje van mijn eigen kantoor! Een duidelijker bevestiging kon ik niet krijgen. 'Dit is van Jezus', zei ik terwijl ik het biljet overhandigde. Een paar weken later kwam ik die jongen tegen in een asielzoekerscentrum, waar hij aan anderen verkondigde hoe Jezus voor hen had gezorgd. Ik hoef alleen maar te doen wat God van mij vraagt. Zo praktisch werkt geloof.' ◀

Onze relaties kleuren ons leven. Op deze plek vertellen iedere week twee mensen over hun band.